תפארת שלמה — לספירת העומר

וספרתם לכם ממחרת השבת כו' שבע שבתות תמימות תהיינה עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום. הנ"ל דהנה כבר נודע כי ענין הספירה הוא שיטהרו נפשות עמך בית ישראל מזוהמתם שהוא זוהמת הנחש בפגם עץ הדעת שהוא פגם היסוד ולכך בימים האלו שהוא בתיקון קרי ר"ל הנה הרמז הוא עמר גימ' ש"י. והנה אמנם בחי' הפגם הזה הוא בחי' מיתה שבעץ הדעת. לכן יוסף שתיקן הפגם הזה נקרא חי כנודע. וזהו שלקח עצמות יוסף עמו. עצמו"ת רמוז ע"ץ מו"ת שהוא בחי' מיתה שבעה"ד שתיקן יוסף לקח גם משה לתקנו. והנה בתיקון הזה נהפך הצירוף של מ"ת להיות ת"ם ויעקב איש ת"ם. וזה הוא הרמז של וספרתם לכם לעצמיכם ממחרת השבת כנ"ל. שבע שבתות תמימות תהיינה. כי במילת תמימות הוא ס"ת מו"ת ר"ל וכאשר בימי הספירה נתקן הפגם הזה של יסוד לכן נעשה מבחי' מו"ת הצירוף ת"ם לתמימות כמו ויעקב איש תם כנ"ל. ועפ"ז הוא הרמז בסיום הברכות של פ' בחוקותי ואשבור מוטות עולכם ואולך אתכם קוממיות. הנה מוטות העול הוא רמוז על הפגם הזה וכאשר נשבר מוטות העול הזה ונתקן החטא הזה אמר הכ' ואולך אתכם קוממיות. הנה במלת קוממיות הוא קנ"ו מו"ת קנ"ו הוא יוסף בחי' היסוד ואותיות מו"ת שבס"ת נצטרף להיות קוממיו"ת ע"י היו"ד שהוא בחי' היסוד השלם הנכנס בין אותיות מ"ת ומפרידם בו. והנה זהו שאמר הכתוב בזה אם תתקנו בחי' הזאת להיות תמימות כנ"ל אז עד ממחרת השבת השביעית תספרו ותעלו לבחי' בינה חמשים יום כנ"ל. והבן:

וקדשתם את שנת החמשים שנה. הנ"ל דהנה כמו שיש מ"ט ימי הספירה עד חמשים יום כן יש מ"ט ימי שנות השמיטה ושנת החמשים יובל. וכל זה רמז על מ"ט אלף שנין דהוה עלמא ושנת אלף החמשים הוא היובל הגדול כמובא בזוהר הקדוש בסוד נ' אלף דרין. והנה בשנת היובל הזאת תשובו איש אל אחוזתו שהנשמות יחזרו אל מקורם כמ"ש השיבנו ד' אליך ונשובה שהוא בסוד עליית ת"ת ומלכות עם כל הנשמות אל הבינה שהוא יובל הגדול כנודע. אמנם הנה כל ענין עבודת האדם שיהי' בכל עת הרב ההוא עד היובל הגדול הזה העתיד יהי' עדיין לצורך הבירורים של עולם הזה כיל"ח. כי גם אחרי ביאת המשיח ובנין בהמ"ק לע"ל עדיין יהי' העבדות לצורך הזה לתקן ולקדש נשמות ישראל על מה שעברו בעולם הזה. וזה שאנו אומרים יה"ר שיבנה בהמ"ק במהרה בימינו ונקריב לפניך קרבן התמיד שיכפר בעדנו. שלכאורה יש להבין מה הכפרה שייך לע"ל שיתבטל היצה"ר ויתום החטא כנודע. אך הנה הוא הדבר כפרה הצריכה על מה שעברו בעולם הזה כדי שיטהרו נפשות בנ"י ויוכלו לשוב אל מקורם אם הבנים מחצב נשמתם בתחלה כנ"ל. כי אמנם הרבה טהרה וקדושה וכפרה צריך לזה כנודע זה מן המלאכים שהיו בסדום זמן מועט ומבואר בזוהר שלא יכלו לשוב אל מקומם העליון קל"ח שנה עאכ"ו הנשמה המשוקעת בתוך הגוף הגשמי בעוה"ר ובע"כ נתונה לדור במקום הטומאה ומדור החיצונים והגוף עובר וחוטא בכל יום ויום והיא מתגוררת עמו שבעים שנה או יותר כמה היא צריכה טהרה וכפרה לזכות לשוב אל מקומה אשר מקום הנשמות הוא נעלה מעולם המלאכים הרבה. והנה זהו שנקריב לפניך אז קרבן התמיד שיכפר בעדנו על כל זה כנ"ל. ואז תשובו איש אל אחוזתו בעליונים. ואז תחזור פרה לבעלים הראשונים. פר"ה היא העלאת המיתוק פ"ר דינין בה' כנודע בסוד פרה אדומה. והנה זה שאמר ר"ע בכל נפשך אפי' הוא נוטל את נפשך. כי אמנם צריך לסגל בעולם הזה תורה ומצות כל כך בקדושה ובטהרה עד שיהי' ראוי' נשמתו מיד לעלות ולשוב אל מכון שבתו ולהדבק במקורה בלי פירוד כמו שנתבאר וזהו יהי' עבודה תמה שלא יהי' צריך תיקון ועבודה אחרת לימות המשיח כמו שנתבאר. וזה הפי' בכל נפשך אפי' הוא נוטל את נפשך הו"א רמז לעולם הבינה שנקרא הוא כלומר שאפי' מיד תוכל לשוב אל מקורה מקום הנשמות כי יהי' זה העבודה והאהבה בכל נפשך ראוי' מיד לעלות לפני ד' בעולם הבינה כמ"ש. וכמ"ש בזה וקדשתם את שנת החמשים שנה. ר"ל שתכינו עצמיכם מיד לזכות להתעלות לדביקות הנעלה ההיא העתיד בשנת החמשים שנה שהוא היובל הגדול עולם הבינה כנ"ל. והנה ר"ע הי' נאה דורש ונאה מקיים שאמר לבסוף כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה שנאמר בכל נפשך אפי' הוא נוטל את נפשך ר"ל שהי' מצטער הפי' שהי' מקדש ומטהר את נפשו בהזדככות גדול מכל גופני של עולם הזה ומכל חלאה שתהי' ראויה לעלות מיד אל מקומה העתידה לכל הנשמות. וזהו שיצאה ב"ק ואמרה אשריך ר"ע שיצאה נשמתך באחד. ר"ל שיצתה נשמתך ובאתה מיד באחד במקום המיוחד מה שראוי להיות ביום ההוא יהי' ד' אחד ושמו אחד כי ר"ע ע"י גודל המסירות נפש והזדככות הגדול זכה מיד לדביקות הנעלה הזה. והנה כן אמר הכתוב והתהלכתי בתוככם ופרש"י אטייל עמכם בג"ע כאחד מכם ע"ש. הנה הלשון כאחד מכם אינו מובן. אכן הכוונה הוא שהטיול והשעשוע של הש"י בג"ע עם הצדיקים הוא כפי ערך בחי' האחד ומסירות נפש שלכם ע"י קדוש השם להיות ד' אחד ושמו אחד כמו שהי' זה אצל ר"ע שיצתה נשמתו באחד כנ"ל:

איתא בגמרא זהו דברי ר"ע סתימאה. יש להבין ענין השם התואר הזה של סתימאה מה שכינוהו לר"ע. אמנם הנה כתי' ובסתום חכמה תודיעני, והרמז שם זה הוא על בחי' חכמה סתימאה כיל"ח. והנה ר"ע הי' מאותו הבחי' הגבוה כמו שאמרו עליו כך עלה במחשבה לפני. וזהו ר"ת של "חכמה "סתימאה הוא ח"ס גימטרי' חיי"ם שהוא תורת חיים ואהבת חסד מלא חסדים טובים כמ"ש פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה. והלשון פתחה בחכמה שצריך לפתוח פתח החכמה להמשיך החסדים עליונים ע"י התורה והעבודה. וזהו שמצינו בכמה מקומות בדברי חכז"ל בזוהר הקדוש ובמד"ר זה הלשון ר' שמעון פתח או ר' יצחק פתח וכדומה. שהלשון פתח הוא מורה שדבריהם הקדושים הנה פתחו פתח מקור החכמה דלעילא והמשיכו להם להגלות סודות התורה שלמעלה בסתום חכמה כנ"ל. ועל שם זה נקראו כולם חכמים על שם החכמה העליונה אשר עליהם נגלה ונפתח מה שהי' סתום זולתם. וזהו המובא בזוהר הקדוש כי עד פסח שני תרעין פתיחין ומכאן ואילך ינעלון תרעין. שהדבר תמוה הלא נהפוך הוא כל מה שיותר סמוך לשבועות ולקבלת התורה הי' ראוי להיות להם פתוח שערי צדק לישראל יותר. כאשר עמד בזה הרה"מ מקאזניץ זלה"ה. אך הדבר הוא כמ"ש כי מל"ג בעומר ואילך נפתח פתח החכמה סתימאה

שהוא בחי' ר"ע ח"ס גימט' חיים החכמה תחי' את בעלי' ונמשך תורת חיים לעולם לכך פסקו תלמידי ר"ע למות מל"ג בעומר ואילך. והנה זה שאמרו לר"ע כל הפורש ממך כאלו פורש מן החיים כי ר"ע הי' בבחי' חיים כנ"ל. והנה אחר כי החכמה סתימאה היא הנפתח' סמוך לחג השבועות להופיע להם לישראל תורת חיים ואהבת חסד בחג השבועות וקבלת התורה לכן אמר בזוהר הקדוש כי מפסח שני ואילך ינעלון תרעין. כי הנה כך הוא שנסתלק הארת המוחין מדרגין שלמטה וצריך להמשיך ולפתוח להם הארה מבחי' הגבוה מהם מבחי' חכמה סתימאה כנ"ל. ועד"ז הוא הרמז מה שברוב השנים קורין סדר בהר סיני בל"ג בעומר כי כן בל"ג בעומר נפתח ההארה מחכמה סתימאה העליונה לחג השבועות לקבלת התורה בהר סיני והבן. גם י"ל לשון ינעלון תרעין כי סמוך לשבועות הם שתי הספירות יסוד ומלכות שהשפע בא לעולם לכך צריך אז נעילת שערים שהם שערי צדק וצדיק לבל יתאחזו בהם החיצונים בסוד ה' דמים טמאים וכמבואר ענין נעילת שערים בסדר תפלת נעילה בסוד חותם בתוך חותם ע"ש בהאריז"ל. וזהו ג"כ כאן ינעלון תרעין. והבן:

בירושלמי פ' ערבי פסחים. ר' יונה כי הוה שתי ארבע כסי דפסחא (הוה חזיק) רישי' עד עצרתא. וכן מובא שם בר' יהודה בר עילאי כענין הזה והוא תמוה למה חלה ראשם עד עצרת דוקא. גם איך מעט יין יזיק לכאב הראש זה חמשים יום. אך הנראה ברמז דבריהם ז"ל שכוונו למה שנודע בענין הספירה אשר אחר הפסח ולא קודם לכן הוא כדי שיתקן היחוד העליון דרך דרגין ע"י מעשינו כי בפסח הי' דרך קפיצה ודלוג שלא בהדרגה מחמת שהיו משוקעים במ"ט שערי טומאה ולא יכלו עוד להתמהמה (לבל יגיעו ח"ו לשער החמשים) ולא יהי' להם עוד שום תקוה ח"ו לכן מפני כי הי' דרך דלוג ופסיחה נסתלק ההארה מיד. לזאת היו צריכים הכנה מחדש בימי הספירה כמו אשה הסופרת ז' נקיים כדי שיהי' ההכנה ע"י מעשינו בהדרגה ויהי' נשאר הרשימו בהם לעולם כי טוב. והנה זהו מדת הצדיקים המיחדים שמו באהבה אשר אך זה כל ישעם וכל חפצם בעולם לגרום היחוד בעליונים כמו שמבואר בזה בפ' וחמשים עלו בנ"י ממצרים ר"ל כאשר עלו ממצרים הנה מיד רצו לעלות ליחוד שער החמשים כי כל עיקר יצי"מ הי' ע"ד זה להיות הכנה לקבלת התורה כמ"ש תעבדון את האלהים על ההר הזה. והנה על עונת היחוד ההוא שלמעלה הי' חולה ראשם של הצדיקים האלו ר' יונה ור"י בר עילאי הנ"ל שהיו מצפים ומחכים בכל עת ימי הספירה להגיע לעונת היחוד של שבועות כאשר לא נעשה כיחוד הזה מן ליל הפסח עד העצרת וזה הרמז שהי' כואב להם ראשם מן לילא דפסחא עד עצרת כנ"ל. וכן באמת הנה ענין הספירה הם בכוונה הזאת שצריך לספור הימים והשבועות לצפות וליחלות על יום חג השבועות שהוא זמן היחוד הנעלה בעליונים ע"י המעש"ט והקדושה וטהרה של בנ"י כי אך זה יסוד כל תקוה וכל ישועה שבעולם כמ"ש שברתי לישועתך ד' כנודע ועד"ז הוא הענין בימי השבת שבכל יום הוא מונה היום יום אחד בשבת או שני בשבת שהכוונה הוא כנ"ל ג"כ כאשר ידוע כי בשבת נעשה היחוד בעליוני' כמו בעת בנין בהמ"ק העתיד ב"ב. והוא שכתוב מעין עוה"ב יום שבת מנוחה כמובא בהאר"י ז"ל כי גם בשבת בזמה"ז נעשה היחוד בעליונים כמו לעתיד. לכן השבת הוא מעין עוה"ב כנ"ל. לכן הנה הצדיקים הם מצפים בכל ימי השבוע על יום השבת עונת היחוד והם מונים ומצפים כל יום ויום על יום השבת העתיד לבא בהיחוד כנ"ל. וז"ש חכז"ל מחד בשבך לשבא. ופרש"י מיום אחד בשבת תן לבך ודעתך לשבת הבאה. ר"ל מיום אחד בשבת תן לבך ותצפה על יום השבת הבאה לעונת היחוד של מעלה. וע"ז אמר הכתוב את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו הוא הרומז ליסודות תשמרו ותצפו כמו ואביו שמר את הדבר תצפו על עונת היחוד של שבת ויהי' נחשב לכם כאלו מקדשי תיראו שהיחוד של שבת הוא כמו לעתיד שבהמ"ק קיים. וע"ז נאמר אוהבי ד' המחכים בבנין אריאל ביום השבת שישו ושמחו. מה שתחכו על היחוד העתיד הנה ביום השבת שישו עתה והלשון שישו ושמחו הוא כמ"ש נגילה ונשמחה בישועתו. וע"ז נאמר ושמרו "בנ"י "את "השבת. לשון תצפו על היחוד שלמעלה כנ"ל. וזהו שא"א הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים. הרמז שבת ומנוחה הוא בחי' היסודות והיחוד לחי עולמים כנ"ל. והבן. ובדרך הנ"ל פרשנו הפ' ממרחק תביא לחמה ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וכו' רמז לחג השבועות שהיו מביאים שתי הלחם. והם ממרחק כי העומר הי' קרב בפסח וגמר היחוד הנעלה הוא בעצרת כנ"ל. ותקם בעוד לילה כו' כי בכל ימי השנה לא נמצא שיהי' הלילה זמן הראוי' ליחוד בקיום המצות חוץ מליל פסח ועצרת וליל של יום כפורים. וזהו ותתן טרף לביתה. הם ההשפעות טובות אשר יורדים לבני ישראל בלילות הללו אמן:

לפסח שני

ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא כו'. נראה לרמז בתיבת ביום ההוא. דהנה נאמר יכול מר"ח ת"ל ביום ההוא וכמ"ש והגדת לבנך ביום ההוא. והרמוז מבואר בכוונת האר"י ז"ל שביום ההוא מרמז על לעתיד שנאמר ביום ההוא יהי' ד' אחד ושמו אחד. שהוא התגלות האור ע"י חסד העליון שנקרא יום ההוא דאשתמודע לעילא כיל"ח וכן ביצי"מ נאמר ביום ההוא מורה על ההתנוצצות אור החסד עתיקא קדישא שנתגלה בלילה ההיא. וע"ז המצוה של והגדת לבנך ביום ההוא לשון הגדה הוא לשון המשכה אור החסד עליון להתגלות כנודע שם. והנה זה שמרמז הכתוב בזה. שהיו טמאים ולא יכלו לעשות הפסח בכוונה גדולה הזאת להמשיך האור הגדול ההוא כאשר היו טמאים שזהו לשון פסח לשון קפיצה שביציאת מצרים הי' ההארה הגדולה שלא דרך דרגין כיל"ח. וזהו שלא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא בכוונה של יום ההוא הגדול כנ"ל. והנה בזה מיושב דברי הרמב"ם ז"ל בפרק וי"ו מהלכות קרבן פסח וז"ל שם. טמא מת שחל שביעי שלו להיות בי"ד אע"פ שטבל והוזה עליו כו' אין שוחטין עליו אלא נדחה לפסח שני שנאמר ויהי אנשים אשר היו כנ"ל ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא מפי השמועה למדו שיום ז' שלהם הי' בע"פ. והראב"ד ז"ל השיג עליו דס"ל שוחטין וזורקין על טבול יום ע"ש. אך לפי הנ"ל ניחא דעיקר הכוונה מהלימוד המקרא הזה הוא מלשון ביום ההוא שהוא הרמוז על המשכת האור של ביום ההוא למעשה הפסח ולכך לא יכלו לעשות הפסח כנ"ל ולכן אין לדמות זה למאי דשוחטין וזורקין על טבול יום כנ"ל. (והבן כי נכתב בקיצור):